

Силабус курсу Безпека персоналу

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма «Управління персоналом»

Рік навчання: IV, Семестр: VII

Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу
Прохоровська Світлана Анатоліївна
Контактна інформація
s.a.prokhorovska@wunu.edu.ua+380985745369

Опис дисципліни

Інтеграція України до Європейської спільноти передбачає, насамперед, зростання уваги до питань безпеки людини в різних сферах діяльності. Статистика свідчить, що рівень смертності, травматизму, аварій і катастроф в Україні набагато перевищує аналогічні показники розвинутих країн. Таким чином, вивчення дисципліни «Безпека персоналу» є актуальним для підготовки фахівців, особливо в умовах сучасних викликів. Мета дисципліни: надання сучасних теоретичних знань, умінь і навичок, необхідних майбутнім фахівцям для ефективного вирішення питань безпеки підприємства, персоналу та охорони праці у сфері їх професійної діяльності, формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку й усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях у кризових та надзвичайних ситуаціях.

Предмет: система забезпечення безпеки життя і здоров'я працівників в процесі трудової діяльності, включаючи правові, соціально-економічні, організаційно-технічні, санітарно-гігієнічні заходи та засоби.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Сутність безпеки та її значення в діяльності підприємств	<i>розуміти структуру безпеки підприємств та персоналу; опанувати основні вимоги до формування концепції безпеки українських підприємств</i>	ситуаційні завдання

2./2	Тема 2. Основи формування фінансово-економічної безпеки підприємств	<i>оцінювати рівень безпеки праці; розуміти класифікацію загроз й небезпек на рівні підприємства</i>	ситуаційні завдання
2/2	Тема 3. Правові та організаційні основи безпеки підприємства та безпеки персоналу	<i>використовувати основні законодавчі та нормативно-правові акти України та міжнародні нормативно-правові акти з питань охорони праці, безпеки підприємства та персоналу, що направлена на досягнення глобальних цілей сталого розвитку</i>	ситуаційні завдання
4/4	Тема 4. Кадрова безпека як складова менеджменту економічної безпеки організації	<i>визначати місце кадрової безпеки в системі безпеки підприємства; виявляти причини через які працівники перетворюються на реальну загрозу кадровій безпеці організації.</i>	ситуаційні завдання
4/4	Тема 5. Забезпечення економічної безпеки підприємств при прийнятті працівників на роботу	<i>виявляти навички організації відбору персоналу на підприємстві; розуміти місце співбесіди та тестування претендентів на посаду з позиції кадрової безпеки</i>	ситуаційні завдання
2/2	Тема 6. Вплив умов праці на здоров'я, працездатність людини та безпеку.	<i>застосовувати навички класифікації умов праці за показниками шкідливості та небезпечності чинників середовища професійної діяльності для визначення важкості та напруженості трудового процесу.</i>	аналітичні завдання
2/2	Тема 7. Профілактика травматизму та професійних захворювань	<i>розуміти причини виникнення виробничих травм, професійних захворювань, нещасних випадків виробничого характеру; застосовувати заходи по запобіганню травматизму та професійних захворювань.</i>	аналітичні завдання

2/2	Тема 8. Небезпечні психологічні стани працівників як наслідок професійної діяльності.	<i>оцінювати небезпеки хронічного стресу: причини виникнення, наслідки для організації та працівника, шляхи профілактики; оцінювати соціальні, економічні та психологічні наслідки феномену професійного вигорання та засоби профілактики</i>	аналітичні завдання
2/2	Тема 9. Психофізіологічна надійність людини в сучасних умовах	<i>розуміти особливості життєдіяльності людини праці та її адаптації до виробничого середовища; визначати психофізіологічну надійність людини та її роль у гарантуванні безпеки підприємства</i>	ситуаційні завдання
2/2	Тема 10. Збереження здоров'я персоналу на робочому місці в умовах сталого розвитку	<i>визначати соціальні чинники, що впливають на життя та здоров'я працівника та його особисту безпеку в цифровому просторі; вміти зберегти ментальне здоров'я в процесі праці.</i>	ситуаційні завдання
2/2	Тема 11. Управління робочим часом, дотримання балансу «приватне життя - робота»	<i>розуміти сутність робочого часу як економічної категорії міри кількості праці; демонструвати навички технології організації робочого часу та підвищення ефективності його використання; застосовувати методи оптимізації планів робочого часу; аналізувати причини, що можуть призводити до виникнення дисбалансу між роботою і особистим життям.</i>	ситуаційно-рольові ігри
2/2	Тема 12. Благополуччя та трудова поведінка персоналу	<i>використовувати методи і способи залучення персоналу, лояльності та задоволеності персоналу роботою; оцінювати роль благополуччя (велл-бінг) працівника у забезпеченні його безпеки; розуміти значення трудової поведінки працівників для функціонування підприємства та аналізувати чинники трудової поведінки працівників: особистісні, організаційні</i>	ситуаційні завдання, тестування
2/2	Тема 13. Робота з адиктами в контексті безпеки персоналу.	<i>застосовувати практичні навички у роботі з адиктами; розуміти загрози та ризики, що пов'язані з особами, які страждають на різні типи залежностей та психологічні розлади</i>	ситуаційно-рольові ігри

та застосовувати заходи щодо їх усунення; демонструвати навички виявлення проблем інтернет-адикції й інших видів мультимедійної залежності персоналу

Літературні джерела

1. Базалійська Н. П., Батовський В. В. Управління трудовою поведінкою персоналу на засадах реалізації системи трудової мотивації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету* Випуск 22, Ч. 1. 2018. С.10-14
2. Вартанова О. В. WELL-BEING у корпоративному управлінні: ключові моделі та вплив на економічну поведінку. *Економіка та суспільство*. Вип. 45. 2022. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-3>
3. Вартанова О. В. Діагностика раціональності в економічній поведінці майбутніх менеджерів. *Економіка і суспільство*. 2021. № 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/965/923>
4. Вартанова О. В., Ровнягін О. В. Ревіталізація концепції економічної поведінки та ірраціональності її суб'єктів у прийнятті рішень. *Таврійський науковий вісник*. Серія: Економіка. 2022. Вип. 13. С. 9–15.
5. Василик А. В., Дода О. Д. Професійна втома: чинники, наслідки та обов'язки роботодавців щодо відновлення працездатності працівників . *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління : наук. журн. / М-во освіти і науки України, Таврійськ. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського ; [редкол.: В. Г. Горник (голов. ред.) та ін.]. Київ : Вид. дім «Гельветика», 2019. Т. 30, № 3. С. 130–135.
6. Василик С. К., Прохоровська С. А., Агеєва, І. В. Управління персоналом і самоменеджмент у системі управління організацією в умовах сучасних викликів. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Серія економічна. Серія юридична. Випуск 38/2023 С. 16-23 URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/848>
7. Дяків О.П., Шушпанов Д.Г., Прохоровська С.А., Хлиповка О. Інноваційні підходи до управління талантами в умовах цифрової трансформації. *Вісник економіки* № 3, 2024. С. 73-95. URL: <https://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1652/1774>
8. Зацарний В.В., Праховнік Н.А., Землянська О.В., Зацарна О.В. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2016. URL: <http://ela.kpi.ua/kandle/123456789/18263>.
9. Карамушка Л. М. Психічне здоров'я персоналу організацій в умовах війни: Навч.-методичний посібник. К.: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 124 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/737839/1/Karamushka_Mental%20health.pdf
10. Козаченко Г. В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: Монографія /Г. В. Козаченко, В. П.Пономарьов, О. М.Ляшенко. К.: Лібра, 2003. 280 с.
11. Лазорко О.В. Психологія професійної безпеки особистості: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 380 с.
12. Онищенко В. О., Завора Т. М., Чепурний О. В. Соціальна безпека регіону: теоретичні та прикладні аспекти. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 275 с.
13. Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності: навч.-метод. посібник /Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Нагайчук О. В. Умань: Візаві, 2019. 310 с.
14. Прохоровська С. А. Гідна праця як чинник регулювання соціально-трудових відносин. *Імперативи та інноваційні механізми забезпечення гідної праці*

в умовах становлення нової економіки: зб. тез доповідей учасників Міжнар. наук.-практ. конф. ; 25–26 квіт. 2017 р. К.: КНЕУ, 2017. с. 77–80

15. Прохоровська С. А. Місце заробітної плати у підвищенні трудової активності працівників. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України* [наук. журнал]. Тернопіль.: Економічна думка, 2017. Вип. 22. С. 72 – 76.

16. Прохоровська С. А. Вплив соціально-трудова відносин на якість життя населення в об'єднаних територіальних громадах. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України* [наук. журнал]. Вип. 25. Тернопіль.: Економічна думка, 2020. 140-146.

17. Прохоровська С. А. Напрями мотивування персоналу в умовах сучасних викликів. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України* [наук. журнал]. Вип. 27 Тернопіль.: Економічна думка, 2022. С. 73-79 URL: <http://rarrpsu.wunu.edu.ua/index.php/rarrpsu/article/view/440>

18. Прохоровська С. А. Формування компенсаційної політики підприємств /Маркетинг 4.0: Стратегічні імперативи та сучасні тенденції. колективна монографія, 2021. С. 172-193.

19. Прохоровська С.А. Безпека персоналу в системі мотивації. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах сучасних викликів*: матеріали доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. Тернопіль 2024. Ч. 1. С.82-84.

20. Прохоровська С.А., Фалович Н.М. Мобінг у трудових колективах: причини і наслідки. *Перспективи індустрії гостинності та міжнародного бізнесу: світові тенденції та національні пріоритети*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції. Тернопіль. 13-14 травня 2021 року. Тернопіль: ЗУНУ, 2021 264 с.

21. Психологія професійної безпеки: технології конструктивного самозбереження особистості [текст: колективна монографія /О. Лазорко, Ж. Вірна, Л. Акімова [та ін.]; за ред. Ж. Вірної. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 588 с.

22. Сізов Д.Ю., Саврасов М.В. Адикція як форма прояву поведінки сучасної молоді. *Габітус* Вип. 45. 2023 С. 166-170. URL: <http://habitus.od.ua/journals/2023/45-2023/28.pdf>

23. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки : монографія /О. Ф. Новікова, О. Г. Сидорчук, О. В. Панькова [та ін.] /Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ; НАН України, Інститут економіки промисловості. К.; Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184 с. URL: https://iie.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/Novikova_Sydorchuk_Pankova.pdf

24. Сучасні методи забезпечення надійності персоналу: навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 128 с

25. Ткачук К.Н., Зацарний В.В., Зеркалов Д.В. та ін. Основи охорони праці: підручник. К.: Основа, 2014. 456 с.

26. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

27. 17 цілей сталого розвитку URL: <https://globalcompact.org.ua/tsili-stiikogo-rozvytku/>

28. Chisholm D, Sweeny K, Sheehan P, Rasmussen B, Smit F, Cuijpers P et al. Scaling-up treatment of depression and anxiety: a global return on investment analysis. *Lancet Psychiatry*. 2016;3(5):415-24. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/22_1_2018ua/4.pdf

29. Managing work-related psychosocial risks during the COVID-19 pandemic. Geneva: International Labour Organization; 2020 (https://www.ilo.org/global/topics/safety-and-health-at-work/resources-library/publications/WCMS_748638, accessed 26 August 2022)

30. Mental health atlas 2020. Geneva: World Health Organization; 2021 (<https://apps.who.int/iris/handle/10665/345946> , accessed 26 August 2022).

31. OECD Guidelines for Measuring Subjective Well-Being. Available at: URL: <https://www.oecd.org/wise/oecdguidelines-on-measuring-subjective-well-being-9789264191655-en.htm>

32. Pega F, Nafradi B, Momen N, Ujita Y, Streicher K, Pruss-Ustun A et al. Global, regional, and national burdens of ischemic heart disease and stroke attributable to exposure to long working hours for 194 countries, 2000-2016: a systematic analysis from the WHO/ILO Joint Estimates of the Work-related Burden of Disease and Injury. *Environ Int.* 2021;154:106595.
33. Ruggeri, K., Garcia-Garzon, E., Maguire, Á. et al. (2020). Well-being is more than happiness and life satisfaction: a multidimensional analysis of 21 countries. *Health and Quality of Life Outcomes.* № 18 (1). P. 192–198.
34. Ruggeri, K., Garcia-Garzon, E., Maguire, Á. et al. (2020). Well-being is more than happiness and life satisfaction: a multidimensional analysis of 21 countries. *Health and Quality of Life Outcomes.* № 18 (1). P. 192–198. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/36584>
35. Work-Life Balance: кейси зарубіжних компаній + чек-лист по балансуванню URL: <https://hurma.work/blog/work-life-balance-kejsi-zarubizhnih-kompanij-chek-list-po-balansuvannyu/>
36. Workplace stress - a collective challenge. Geneva: International Labour Organization; 2016. URL: <https://www.ilo.org/safework/>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів і перескладання:** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Безпека персоналу» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих протягом 1-9 практичних занять (за 1-7 теми лекцій). Оцінювання за 100-бальною шкалою (здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття).	Модульний контроль проводиться з 1-7 теми лекційних занять і включає: тести 20 тестів по 2 бали = 40 балів; два завдання 60 балів (2 по 30 балів)	Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих протягом 10-15 занять (за 8-13 теми). Оцінювання за 100-бальною шкалою	Модульний контроль проводиться 8-13 теми і включає тести 20 тестів по 2 бали = 40 балів; два завдання 60 балів (2 по 30 балів)	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання 5 завдань. Оцінювання за 100-бальною шкалою	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання 2 завдань. Оцінювання за 100-бальною шкалою	Одне теоретичне питання: 20 балів; два практичні завдання по 40 балів – 80 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом